

(המשך מעמוד 11)

מזהיר שהוא מעוניין שיהיה גבול פתוח, כי הוא יודע שתיירי בא לאילת, כי היא יפה ויש שם יפה ובתי-מלון ומקוריים שיכירו אותה, שבין היתר נמצאת שם גם טאבה, ואפשר לנסוע משם לנואיבה, ואפשר להגיע משם בכביש יפהפה עד לקהיר.

● **המצרים היו נבונים יותר מהישראלים להגיע להסדר?**
זה היה כתוצאה מכך שהממשלה לא דיברה בקול אחד.

● **למה בעצם זה היה בליךך השובר? הרי זה שטח קמץ ושולי.**
האדמה הו יוכלה להיות מכלה ביחסים שבין ישראל למצרים, ויכולה להיות ניצחון ביחסים שבין ישראל לארצות-ערב. אין לעשות ריאקטיבה בין קנאות ליחסי-שלום.

● **למה, לדעתך, הפכה טאבה לדרג?**

כי הקנאות חגגה, ואף אחת מן המיפלגות לא רצתה לתת יד לנסיגה. ומרוב כ-100 דונם, שהם שטח שיש לשניים וחצי משקים בנהלל. הדבר הזה ייבחו במעשה. התיירות בישראל סובלת ממשבר עמוק. אילת המשיכה בצמיחה, כי היא נמצאת מחוץ למעגל האינפלארה. לישראל מגיעים פחות ממיליון תיירים בשנה. למצרים מגיעים יותר משני מיליון.

אצלנו התיירות היא בשפל, בין היתר, משום שאנחנו סגורים ונעולים. יש כניסה אחת ויציאה אחת. היום אני שר להגיע לסיני, לראות את סטרהקט רינה, לראות את פטרה ולחזור לטאבה,

התיירות ירם אלי טלפון באמצע הלילה, כדי לשאול מה מצב-הרוח במלון? ● **גם שררה-תיירות שלנו התעניין.**
שמעת אותו. מנכ"ל משרד-התיירות היה שותף במשלחת, וכל היה סדרים נעשו על דעת משרד-התיירות, זה לא יפה עכשיו לעשות כותרות.

● **כשישראל נסוגה מסיני, חשבו שהישראלים ימשיכו לנ"סוע לנואיבה בהמוניהם וזה לא קרה.**
כי שם לא היה גורם של שיתוף-פעולה. טאבה תישען על הצפון מבחינת אווירה ותיירות, היא לא יכולה להישען על הדרום.

● **ניהלת פעם משא-ומתן בסדר-גודל כזה?**
מבחינה כספית כן, מבחינת מורכבות בינלאומית, לא.

● **הרי כל העניין של מלון "סונסטה" בטאבה התחיל כ"תרגיל בזמן כהונתו של בגין,**

הכריטים שלחו אוניית-מילחמה ל"מיפרץ עקבה, שהתמקמה ליד איהאל-מונים, ואיימו על העותומנים שיוזו. הם סיכרו, והכריטים הודיעו שאם הם לא זויס תוך 10 ימים, הם יתפסו איים בדרגלים ויראו בזה אקט מילחמה. ואז, כתוצאה ממשא-ומתן בין הכריטים לבין העותומנים, הוקמה ועדה כדי לסמן את הגבול הבינלאומי בין פלסטין לבין מצרים. הוקמה ועדה משר תפת שעסקה במדידות, ובהסכם שנודתם נקבע שיהיה קרגבול יסיר בין רפיח לראסי-טאבה.

מדרו, המכשירים לא היו ברורים, והקו, שהיה צריך להיות ישר לחלוטין, היו בו מובלעות, ואחרי מדידות הגיעו למקום שעליו היה ויכוח איפה זה ראסי-טאבה. סיני גיעו להסכם ותקעו אבן. ומושל סיני אז, פארק, הצטלם ליד האבן וכתב רוח על ההישג שלו. את הצילום הוא שלח הביתה כי מוכרת ונכדתו מסרה אותו לבוררים. זו אבן פארק.

זה היה ב-1906, וכבר מאז היו ויכוחים מהו בדיוק הגבול הנכון. בפועל הקו עבר צפונה לטאבה, וכך סומן במפות המנדטוריות. אבל היתה מחלוקת, וזה מעולם לא נחתך סופית. מחלקת-המדידות של ישראל הכירה את הדיסטוריה ואת המחלוקת ההיסטורית. ● **ואיפה עבר הגבול בין 1948 ו-1967?**

כמו הקו המנדטורי, צפונית לטאבה. ● **וכל ההסבר הזה לא פותר את השאלה, אלא מצדיק אותה.**
אם היה ברור שיש מחלוקת, מזה היה הטעם להקים שם מלון? ב-1982, כשנחתם הפרוטוקול, המלון היה קיים. התחילו לבנות אותו ב-

הפסידו אותו בכוררות ומסרו אותו בהסכם, בלי כפייה מבחוץ. ● **כמה מהצעות הישראליות נשאר במלון?**
מתוך 350 עובדים נשארו בערך 270. אבל זה לא חשוב. מה שחשוב הוא שיהיה שיתוף פעולה פורה. ● **אתה תיסע לשם לחופי שות?**
לא, אני עושה את החופשות שלי בכתי.

● **מה היה הקמץ הכי קשה במשא-ומתן?**
ליצור את האמון בין שתי המישים לחות, ולאתר את האינטרס המשותף. ● **משזהו ספציפי?**
ברגע שמוציאים משא-ומתן מדרגת מיקוח לדרגת ויכוח, וברגע ששמים את זהות האינטרסים על השולחן, אחר-כך הדברים נובעים מזה.

● **את מי היה הכי קשה לשכנע?**
זה תהליך שיכנוע של שני הצדדים במקביל. משא-ומתן כזה מתחיל בחר-סראמון, מתוך תחושה שכל צד רוצה לזכות ביתרונות.

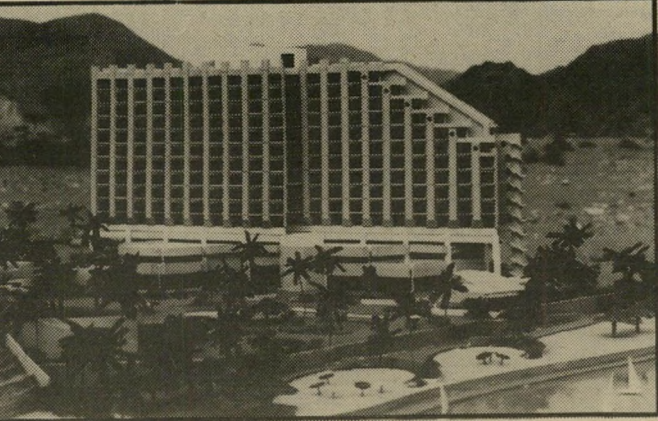
● **היו רגעים שהרגשת שזה לא יילך?**

● **אתה חושב ששני הצדדים מוציאים?**
שני הצדדים יהיו מרוצים, רק אם זה יצליח.

● **איזה צד היה יותר קשה?**
המישלחת המצרית מאוד קשוחה. ● **מההתחלה היה להם קלף יותר חזק ביד?**
עמדות-הפתיחה שלהם היו חזקות יותר. היה ברור שהמלון עובר לידיהם. הזמן היה מוקצב והמיסגרת היתה כפוייה. יחד עם זה ניהלנו את המשא-ומתן תוך כדי הצגת אלטרנטיבות בתוך סטואציה קשוחה, וזה דרש עבודה קשה. הבהרתי להם מההתחלה שיש לי אלטרנטיבות.

● **מה הן היות?**
הצלחתי לשכנע גם את מדינת-ישראל וגם את ארצות-הברית שאנחנו ננהל משא-ומתן בתוסילב ובצורה הריגת, שלא נסחבו את העניין, אבל לא נהיה מוכנים לקבל גבול של זמן כלולא על הצוואר.

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

הדגם של "סונסטה", אנו מתפלל שזה יצליח

לא תיסוג. גם האמריקאים קיבלו את העיקרון הזה.

● **נהנית מהמשא-ומתן?**
בנסיבות אחרות הייתי נהנה יותר. היה משא-ומתן קשה, והיו גם נסיבות אישיות קשות.

● **התייחסת אליו כאתגר.**
נכון.

● **ידיעת מראש מה אתה רוצה להשיג?**
בקווים כלליים כן.

● **והצלחת?**
ההצלחה תימרד בעתיד. בנינו מערכת יפה מבחינה מישפטית, כלכלית ופוליטית בגיבוי אמריקאי.

● **אתה חושב שזה יכשיל?**
למען האמת אני חושש. זה דורש כליך הרבה רצון טוב. ● **אבל זה כבר לא תלוי בך.**
המערכת חיה, מקורית, יצירתית. אי-אפשר להצטיק רגם שקיים כבר. זה משהו חדשני. אני מתפלל שזה יצליח.

● **מה פשוטו חושב?**
הוא ויתר הרבה כדי ליצור את המערכת הזאת, אבל זה טבע האדם. אני לא מכיר הרבה אנשים שיהיו מוכנים ללכת על דבר כליך קשה, אקוטי וניסויי.

● **בעת-ידיו שלך, לא היה נכון יותר להציע לו לקחת את 80 מיליון הדולר מן הממשלה וללכת?**

ב-1984 הוזמנו על-ידי ממשלת מצרים שהציעה לנו 50 מיליון דולר אם נצא, אבל מהרגע הראשון לא היה ספק שזו לא הכוונה שלנו.

● **השם "אביה סונסטה" יישאר?**
זה לא נדון בצורה מפורטת.

● **מדוע?**
משום שזה היה דבר רגיש מאוד.

● **לא היה חשוב לו שהשם יישאר?**
ברור שחשוב לו. נראה איך שזה יסתדר. באופן טבעי בדברים סנטימנטליים כאלה צריך לתת לזמן לעשות את שלו, זה לא עניין של הסכם.

כמוכן. ● **למשל?**

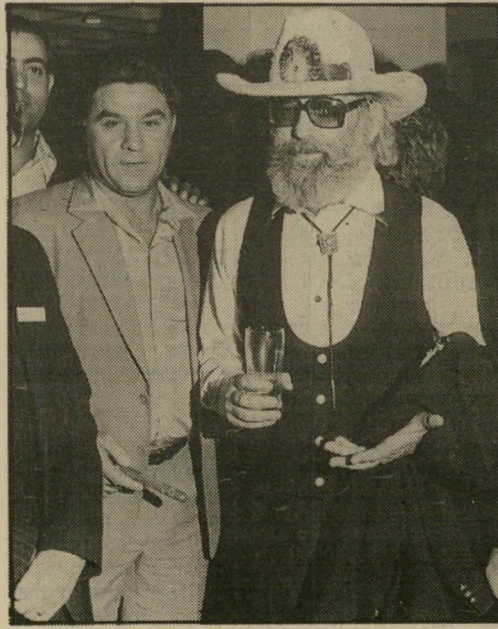
בשלבים הראשונים הושמעו אימים מצד העיתונות והפוליטיקאים המצרים, שאמרו שאם לא נותר ונסכים לעמדותיהם, זה יסכן את תהליך-השי-לום. וזה מייד קיבל גיבוי בעיתונות הישראלית. אבל במהירות הבהרנו להם, בצורה חדי-משמעית, שאם הם מעוניינים בתהליך-השלום, טאבה לא תשבור אותו, ואם הם לא מעוניינים, טאבה לא תעשה את התהליך. לכן כדאי שיעשו מאמץ, ולא יכופפו לנו את הידיים, וגם אנחנו לא נכופף להם את הידיים.

מהצד השני עמדו אנשים מאוד אינטליגנטיים ומנוסים, וכולם הפכו בסוף לידידים. כל ההסכמים נחתמו באווירה טובה, כשכל צד הגיע למסקנה שמציעה את המקסימום.

● **היו דברים שהשאירו טעם רע?**
לא. המהלך היה התנסות יוצאת-דמדומים.

● **במשך הדיונים עלתה הד שאלה אם כדאי לפרוץ אותה?**
בטח. ראשי-עיריית אילת לשעבר הציע את הצעה. התיזה המרכזית של הימין היתה שמצרים לוקחת את סיני, מנקמה אותה מיהודים והופכת אותה לשרה-קרב עתידית, בלי שום דבר אז רח. מה אומר השמאל? שמצרים זקוקה לשלום לא פחות מאיתנו, ולכן תמשיך לפתח, ולכן כדאי לשתף פעולה.

כא הימין, הרס את ימית, פינה את סיני ללא הסדריה-משך. לא היתה נקודה אחת של שיתוף-פעולה. הכל היה ברור. עכשיו מדובר על 10 דונם של הכפר של נלסון ר-40 דונם של סונסטה ובהם 350 חדרים, מלצרות מצריות ומלצרות ישראלים. מה יותר מלבב מאיני-טרם מצרי והשקעה של 40 מיליון דולר? הם מוכיחים שהם מעוניינים להמשיך ולפתח את סיני. או מה זוי-כריס את סיפורי (אפריים) פורן. הכל נולד בתום, בנו מפעל יפה, האמצעי.

פשוטו עם נלסון

בירן (1975)

1977, עוד לפני שחלמו על הסכם-שלום.

● **מדוע היה צריך בכלל לפצות את אני עשיתי את החוזה הראשון על טאבה, והאמת היא שאז נסגרו סיכרות חסנו, והבעייה היתה מה לעשות עם פליטי חסנו. כמה מהחבר'ה, כחלק מה-פיצויים, קיבלו הקצאת שטח בטאבה, שלימים הפכה סונסטה פאבה, והם לא ידעו מה לעשות עם השטח. פפו היה מנהל מלון באילת וחשבו להקים מלון במיפרץ. ב-1976 נחתם ההסכם בין פליטי חסנו לבין פפו, כדי להקים מלון, ואני ערתי את ההסכם. האנשים האלה שותפים במלון עד היום.**

● **ומה הסיפור עם התרגיל על בגין?**
ב-1979 בגין האמין שהאיזור הזה שייך לישראל מבחינת הגבול ההיסטורי, וזו האמת. מה שקבע בכוררות זו האבחנה בין הגבול המנדטורי וההיסטורי.

ב-1905 הופיעה בטאבה פלוגה של חיילים עותומניים והתחפרה שם. זה ישנו בפסק-החברות. משרד-המיל-חמה הכריטי, ששלט במצרים, קיבל ידיעות שהעותומנים מנסים להזיז את הגבול בראסי-טאבה. הם שאלו מה זה ראסי-טאבה: הצוק הדרומי, הצפוני או האמצעי.